

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 6C/15/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117206629
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2018:5117206629.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudcom Mgr. Andrejom Kekelym v spore žalobcu: H.. X. X., K.. XX.XX.XXXX, I. O. XXX XX B. XXX, Š. R. W., právne zastúpený Karkó s. r. o., so sídlom Sad na Studničkách 1029/32, 010 01 Žilina, IČO: 50 158 121, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o zaplatenie 13.461,28 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalobu žalobcu o zaplatenie sumy 13.461,28 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne: zo sumy 8.907,47 eur od 12.01.2017 do zaplatenia a zo sumy 4.553,81 eur od 08.08.2017 do zaplatenia zamietla.

Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 20.02.2017 doručenu Okresnému súdu Žilina dňa 22.02.2017 sa žalobca proti žalovanému domáhal vydania rozsudku, ktorým by bol žalovaný zaviazaný zaplatiť mu sumu 8.907,47 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8.907,47 eur od 12.01.2017 do zaplatenia a zároveň nahradiť mu trovy konania.

2. Podanú žalobu žalobca odôvodnil tým, že Krajský úrad justičnej polície PZ SR v Žiline svojím Uznesením ČVS: KUV-89/OVEK-2002 zo dňa 22.10.2002 mu vzniesol obvinenie zo spáchania trestného činu podvodu podľa ust. § 250 ods. 1, 3 písm. a) a ods. 4 zákona č. 140/1961 Zb. Trestného zákona. Voči uzneseniu o vznesení obvinenia podal sťažnosť zo dňa 04.11.2002, ktorá bola zo strany prokurátora Krajskej prokuratúry v Žiline zamietnutá. Následne bola dňa 09.07.2004 prokurátorom Krajskej prokuratúry v Žiline podaná na neho obžaloba č. k. Kv 63/02-151. Vzhľadom na podanú obžalobu bol rozsudkom Krajského súdu v Žiline spis. zn. 3T/5/04 zo dňa 28.11.2006 uznaný vinným zo spáchania trestného činu podvodu podľa ust. § 250 ods. 1, 3 písm. a) a ods. 5 zákona č. 140/1961 Zb. Trestného zákona. Voči tomuto rozsudku prvostupňového súdu sa odvolal a Najvyšší súd SR ako súd odvolací svojím uznesením spis. zn. 3To 10/2007 zo dňa 04.10.2007 rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil prokurátorovi na došetrenie. Po doplnení dokazovania podal konajúci prokurátor dňa 12.12.2008 opätovne na neho obžalobu č. k. Kv 63/02-220. Dňa 29.10.2015 ho Okresný súd Žilina svojím rozsudkom č. k. 28T/166/2008-2223 spod obžaloby v celom rozsahu oslobodil, voči čomu sa prokurátor odvolal. O podanom odvolaní rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením č. k. ITo/11/2016-2266 zo dňa 15.03.2016 tak, že odvolanie prokurátora zamietol, čím bolo po takmer 14-tich rokoch trestné konanie vedené voči nemu právoplatne skončené. Žalobca ďalej poukázal na to, že v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. a konštantnej judikatúry zodpovedá štát za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia, ktorým bolo začaté voči fyzickej osobe trestné konanie a ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Za takúto škodu treba nepochybne považovať aj náklady, ktoré fyzická osoba vynaložila ako trovy právneho zastúpenia obhajoby, a to bez ohľadu na skutočnosť, či v trestnom

konaní bol obvinenému obhajca ustanovený alebo či si ho zvolil sám. Nakoľko bolo uznesením Krajského úradu justičnej polície PZ SR zo dňa 22.10.2002 o vznesení obvinenia voči nemu začaté trestné konanie, ktoré sa neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom, ale naopak sa skončilo jeho oslobodením spod obžaloby, je zrejmé, že nezákonným rozhodnutím - uznesením Krajského úradu justičnej polície PZ SR zo dňa 22.10.2002 o vznesení obvinenia mu bola spôsobená škoda vo výške trov právneho zastúpenia súvisiacich s jeho obhajobou v tomto trestnom konaní (ktorá bola v danej trestnej veci pre neho povinná). V tejto súvislosti považoval žalobca za potrebné zdôrazniť, že aj napriek skutočnosti, že nespáchal žiadny trestný čin, vznikli mu náklady na trovy obhajoby za množstvo úkonov právnej služby, ktoré mu po dobu takmer 14-tich rokov nezákonne vedeného trestného konania poskytol jeho obhajca. Vzhľadom na uvedené boli splnené všetky predpoklady na to, aby sa mohol domáhať voči žalovanému nároku na náhradu škody, ktorá mu vznikla v súvislosti s nezákonným rozhodnutím v trestnom konaní, nakoľko: 1. voči nemu bolo uznesením Krajského úradu justičnej polície PZ SR zo dňa 22.10.2002 o vznesení obvinenia začaté trestné konanie, 2. voči uzneseniu Krajského úradu justičnej polície PZ SR zo dňa 22.10.2002 o vznesení obvinenia podal sťažnosť, 3. trestné konanie vedené voči nemu neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu, ale naopak skončilo jeho oslobodením spod obžaloby, 4. vznikla mu v súvislosti s predmetným trestným konaním, ktoré bolo voči nemu začaté uznesením Krajského úradu justičnej polície PZ SR zo dňa 22.10.2002, škoda v podobe trov nutnej obhajoby. Výšku spôsobenej škody špecifikoval žalobca s poukazom na jednotlivé úkony právnej služby, ktoré mu poskytol zvolený advokát Mgr. Richard Karkó v predmetnom trestnom konaní za 83 úkonov právnej služby (podrobne identifikovaných v podanej žalobe) v celkovej sume 13.461,28 eur. Po tom, ako bol právoplatne oslobodený spod obžaloby, podal dňa 12.07.2016 Ministerstvu spravodlivosti SR (ďalej len „MS SR“) ako príslušnému orgánu v zmysle ust. § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. žiadosť o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. MS SR mu svojím oznámením o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 12.01.2017 oznámilo, že jeho žiadosti nebolo vyhovené a spôsobená škoda mu nebude nahradená. Toto oznámenie mu bolo doručené do elektronickej schránky jeho právneho zástupcu dňa 12.01.2017. Z dôvodu, že do času podania tejto žaloby podal žiadosť o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody len v rozsahu 8.907,47 eur, domáha sa žalobou len zaplata sumy vo výške 8.907,47 eur. Dôvod, pre ktorý žiadal žalovaného o prerokovanie nároku na náhradu škody len v rozsahu 8.907,47 eur je ten, že v žiadosti o predbežné prerokovanie bola vzhľadom na výšku trestnej sadzby trestného činu, ktorý mu bol kladený za vinu, omylom stanovená nesprávna výška tarifnej sadzby jednotlivých úkonov poskytnutej právnej služby (horná hranica trestnej sadzby trestného činu kladeného mu za vinu je 12 rokov). Napokon si žalobca žalobou uplatňoval zo žalovanej sumy 8.907,47 eur aj úroky z omeškania vo výške 5 % ročne od 12.01.2017 do zaplata, a to s odkazom na znenie ust. § 20 zákona č. 58/1969 Zb. v spojení s ust. § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a ust. § 3 nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z.

3. Žalovaný sa k doručenej žalobe a jej prílohám vyjadril písomne podaním zo dňa 13.04.2017. Žalovaný v tomto vyjadrení vzniesol námietku premlčania žalovaného práva s odkazom na znenie ust. 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. s poukazom na to, že uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobcovi bolo vydané dňa 22.10.2002, avšak žalobný návrh, ktorým sa žalobca domáha náhrady škody bol na súde prvej inštancie podaný až dňa 22.02.2017, t. j. po uplynutí desaťročnej objektívnej premlčacej lehoty. Právo žalobcu sa premlčalo dňa 23.10.2012, a teda na plynutie premlčacej lehoty nemalo vplyv ani podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorú žalobca podal na MS SR dňa 14.07.2016. Žalovaný ďalej uviedol, že si je vedomý toho, že k premlčaniu práva žalobcu na náhradu škody v desaťročnej premlčacej lehote prišlo pred skončením trestného stíhania žalobcu, avšak má za to, že vznesenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko uplatnenie námietky premlčania je zákonným inštitútom. Odopretím práva uplatniť námietku premlčania by bezpochyby prišlo k významnému zásahu do právnej istoty žalovaného. V ďalšom žalovaný namietal, že žalobca si uplatňuje náhradu škody titulom uznesenia o vznesení obvinia, v súvislosti so skutočnosťou, že trestné konanie, ktoré bolo vedené voči nemu neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom, ale naopak, skončilo jeho oslobodením spod obžaloby. Právo na náhradu škody v takýchto prípadoch síce vo všeobecnosti vzniká, ale nie bezvýhradne, len pri splnení ďalších zákonných predpokladov. Žalovaný mal tak za to, že aj v tomto prípade existujú konkrétne okolnosti trestného stíhania, ktoré predstavujú negatívne podmienky, za splnenia ktorých žalobcovi právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia ako nezákonným rozhodnutím nevzniklo. S odkazom na obsah odôvodnenia uznesenia o vznesení obvinenia ČVS: KUV-89/OVEK-2002 zo dňa 22.10.2002, ako aj rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 28T/166/2008-2223 zo dňa 29.10.2015, žalovaný vyvodzoval, že síce skutok, ktorý bol žalobcovi kladený za vinu, nebol vyhodnotený ako trestný čin, no napriek tomu sa žalobca pri svojej pracovnej činnosti dopustil konania, ktoré vyvolávalo pochybnosti o súlade so

zákonom, a vzhľadom na osobu žalobcu a jeho postavenie možno dôvodne predpokladať, že žalobca si musel byť vedomý svojho konania, ktoré bolo v rozpore s pracovnými a inými predpismi. Vzhľadom na uvedené, miera zavinenia žalobcu na vedení trestného stíhania a vznesení obvinenia je podľa názoru žalovaného dostatočne preukázaná. Teda na jednej strane je nevyhnutné bez pochybností rešpektovať záver, že žalobca nespáchal trestný čin, z ktorého bol obvinený v namietanom uznesení o vznesení obvinenia, avšak na druhej strane má žalovaný za to, že žalobcovi právo na náhradu škody nevzniklo z dôvodu, že si vznesenie obvinenia sám zavinil, a to pri analogickom použití ust. § 5 ods. 2 písm. a) zákona č. 58/1969 Zb. V ďalšom žalovaný uviedol, že pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody spočívajúcej v trovách obhajoby spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia ako nezákonným rozhodnutím je nevyhnutné preukázať, že konkrétny advokát bol obhajcom žalobcu v trestnom konaní, že došlo k účtovaným úkonom právnej služby, že sa ich zúčastnil, resp. že ich uskutočnil obhajca žalobcu, že tieto boli vyvolané rozhodnutiami a postupmi orgánov štátu, že smerovali k účelnej obhajobe práv žalobcu a že účtovaná odmena za ne zodpovedá tarifnej odmene podľa vyhlášky MS SR v príslušnom rozhodujúcom znení. Len v takom prípade uhradené trovy obhajoby predstavujú škodu vzniknutú v príčinnej súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia ako nezákonným rozhodnutím. Navyše, jedným z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody, pri čom v tomto prípade sa jedná o majetkovú škodu vo forme skutočnej škody. V takom prípade sa vyžaduje preukázanie skutočného zmenšenia majetku poškodeného oproti stavu pred spôsobením škody. Žalovaný mal za to, že žalobca vznik škody, t. j. zmenšenia majetku žiadnym spôsobom nepreukázal, keď v žalobe ani len netvrdí, že trovy obhajoby svojmu obhajcovi uhradil. Preto nie je splnená jedna zo základných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody. Žalovaný napokon vo svojom vyjadrení vzniesol námietky aj ohľadom rozsahu žalovaného nároku na náhradu škody a jeho splatnosti, avšak súd z dôvodov tohto rozhodnutia, ako sú ďalej uvedené, nepovažuje za potrebné tieto námietky v odôvodnení tohto rozsudku bližšie udávať. Vzhľadom k vysloveným námietkam žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a zaviazal žalobcu nahradiť mu trovy konania.

4. V podanej replike (§ 167 ods. 3 CSP) - podanie zo dňa 16.05.2017 sa žalobca vyjadril k vyjadreniu žalovaného k žalobe zo dňa 13.04.2017. K vznesenej námietke premlčania žalobca v prvom rade uviedol, že si je vedomý dikcie ust. § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., no v tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že k premlčaniu nároku uplatneného v tomto konaní malo dôjsť ešte predtým, ako vôbec bolo skončené trestné konanie vedené voči nemu. Je tomu tak preto, že k premlčaniu uplatneného nároku malo podľa názoru žalovaného dôjsť dňa 23.10.2012, pričom k právoplatnému skončeniu trestného stíhania žalobcu došlo uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 1To/11/2016-2266 zo dňa 15.03.2016. K premlčaniu uplatneného nároku teda malo dôjsť ešte predtým, ako vôbec nárok na jeho náhradu vznikol a dokonca ešte predtým, ako vôbec vznikli niektoré čiastkové nároky na náhradu škody súvisiace s úkonmi právnej služby vykonanými zvoleným obhajcom žalobcu po 23.10.2012. Je skutočne paradoxné, keď žalovaný vznesie námietku premlčania voči uplatnenému nároku po tom, čo bol v dôsledku nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci stíhaný takmer 14 rokov v trestnom konaní, v ktorom musel byť povinne zastúpený advokátom - obhajcom. Vznesenie námietky premlčania je preto v danom prípade v hrubom rozpore s dobrými mravmi a z tohto dôvodu by na ňu za aplikácie ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemalo byť v tomto konaní prihliadané. Žalobca sa rovnako nestotožnil s tým, že v danom prípade majú existovať okolnosti, pre ktoré mu nemal vzniknúť žiadny nárok na náhradu škody. Žalovaný v tejto súvislosti poukazoval na odôvodnenie uznesenia o vznesení obvinenia a rozsudku Okresného súdu Žilina, z ktorých má vyplývať, že si fakticky sám zavinil vedenie trestného stíhania, keď sa dopustil konania odôvodňujúceho jeho vedenie porušením pracovnoprávných, resp. účtovných predpisov. Tvrdenia uvádzané žalovaným považuje za vyslovene účelové a celkom nesprávne a zdôrazňuje, že sa žiadneho trestného činu nedopustil, o čom aj bolo v trestnom konaní právoplatne príslušnými súdmi rozhodnuté. Pre toto konanie je teda podstatný fakt, že v zmysle zákona a konštantnej judikatúry zodpovedá štát za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia, ktorým bolo začaté voči fyzickej osobe trestné konanie a ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu, pričom za takúto škodu treba považovať aj náklady, ktoré fyzickej osobe vznikli v podobe trov právneho zastúpenia obhajoby, a to bez ohľadu na skutočnosť, či v trestnom konaní bol obvinenému obhajca ustanovený alebo či si ho zvolil sám. Práve tohto svojho zákonného nároku sa v tomto konaní domáha. Argumentácii žalovaného preto skutočne nerozumie. Žalovaný snáď chce tvrdiť, že je v poriadku, ak sú osoby za porušenie pracovnoprávných predpisov šikanované orgánmi verejnej moci vedením trestného konania, a to hoc aj 14 rokov. Takýto názor je skutočne neudržateľný a v rozpore so základnými princípmi právneho štátu. Žalobca sa súčasne nestotožnil ani s názorom, že v konaní nebol preukázaný vznik škody. Vzhľadom na už uvedené má za to, že boli splnené všetky predpoklady na uplatnenie nároku na náhradu škody, a to bez

ohľadu na skutočnosť, či boli, alebo neboli trovy obhajoby advokátovi uhradené. Podľa jeho názoru je podstatný fakt, že jednotlivé úkony právnej služby mu boli zo strany obhajcu v trestnom konaní skutočne poskytnuté, a teda mu aj reálne vznikol záväzok voči advokátovi - obhajcovi na ich zaplatenie. Pre uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci tak podľa jeho názoru postačuje, aby mu po splnení ďalších predpokladov vznikol voči obhajcovi záväzok na úhradu trov obhajoby za jednotlivé úkony právnej služby, čo nakoniec vyplýva aj zo špecifickej povahy tohto nároku uplatneného v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. Účel zákonnej úpravy umožňujúcej sa domáhať osobám náhrady škody - nákladov vzniknutých za poskytnutie úkonov právnej služby v trestnom konaní začatom na základe nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci, predsa spočíva v kompenzácii takto vzniknutých nákladov zo strany štátu, a to bez ohľadu na to, či boli, alebo ešte len budú obhajcovi uhradené, t. j. podstatný je vznik záväzku. Na podporu svojej argumentácie poukázal žalobca príkladom na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne spis. zn. 4Co/595/2014 zo dňa 09.04.2015. 5. V podanej duplike (§ 167 ods. 4 CSP) - podanie zo dňa 28.06.2017 sa žalovaný vyjadril k vyjadreniu žalobcu zo dňa 16.05.2017. Žalovaný naďalej zotrval na obrane uvedenej vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe. K vznesenej námietke premlčania a s poukazom na ním citovanú judikatúru vyslovil názor, že vznesenie tejto námietky nie je uplatnením práva v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný naďalej zotrval aj na námietke, že v danom prípade nebol preukázaný vznik škody, ako jedného z nevyhnutných predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu. Pokiaľ žalobca na podporu svojho tvrdenia o vzniku škody poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne spis. zn. 4Co/595/2015 zo dňa 09.04.2015, v ktorom išlo o prípad, kedy trovy právneho zastúpenia v súvislosti s obhajobou v trestnom konaní zaplatila tretia osoba, a tak žalobcovi vznikol záväzok predmetnú pôžičku tretej osobe v budúcnosti vrátiť, žalovaný k tomuto uviedol, že aj v označenej sporovej veci vedenej na Krajskom súde v Trenčíne došlo k skutočnej úhrade trov právneho zastúpenia, zatiaľ čo v prejednávanej sporovej veci, nie je žiadnym spôsobom preukázané, že by trovy právneho zastúpenia, týkajúce sa obhajoby v trestnom konaní, boli advokátovi reálne zaplatené.

6. Žalobca podaním zo dňa 12.02.2018 doručeným súdu dňa 14.02.2018 rozšíril žalobu, pokiaľ ide o rozsah uplatneného nároku, o zaplatenie sumy 4.553,81 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.553,81 eur od 08.08.2017 do zaplatenia. Zmenu žaloby žalobca odôvodnil tým, že mu bola v žalobe označeným nezákonným rozhodnutím spôsobená škoda v podobe trov nutnej obhajoby celkom vo výške 13.461,28 eur. Z dôvodu, že do času podania žaloby podal žiadosť o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody len v rozsahu sumy 8.907,47 eur, domáhal sa pôvodne žalobou zaplatenia len sumy 8.907,47 eur. Dôvod, pre ktorý pôvodne žiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody len v rozsahu sumy 8.907,47 eur je ten, že v žiadosti o predbežné prerokovanie bola vzhľadom na výšku trestnej sadzby trestného činu, ktorý mu bol kladený za vinu, omylom stanovená nesprávna výška tarifnej sadzby jednotlivých úkonov poskytnutej právnej služby (horná hranica trestnej sadzby trestného činu kladeného mu za vinu je 12 rokov). Za účelom splnenia formálnych predpokladov pre uplatnenie celého jeho nároku na náhradu škody požiadal žalovaného podaním zo dňa 19.02.2017 o predbežné prerokovanie jeho nároku aj v časti presahujúcej sumu 8.907,47 eur, t. j. požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 4.553,81 eur. Oznámením zo dňa 08.08.2017 č. 35806/2017/141 mu však žalovaný z rovnakých dôvodov, ako tomu bolo v oznámení o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 12.01.2017, oznámil, že jeho žiadosti nebude vyhovieť a spôsobená škoda mu nebude nahradená.

7. Súd uznesením č. k. 6C/15/2017-162 zo dňa 20.02.2018 zmenu žaloby v zmysle podania žalobcu zo dňa 12.02.2018 pripustil podľa ust. § 139, § 140 ods. 1 a § 142 ods. 2 CSP.

8. Súd vec prejednal a vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 06.03.2018 za prítomnosti právneho zástupcu žalobcu a povereného zástupcu MS SR ako orgánu konajúceho za žalovaného a v neprítomnosti žalobcu, ktorý, ako to uviedol sám jeho právny zástupca na pojednávaní, nepovažoval za potrebné, aby sa pojednávania osobne zúčastnil. Súd napokon aj od predvolania žalobcu na pojednávanie upustil v zmysle ust. § 178 ods. 1 CSP.

9. Možno konštatovať, že obe strany sporu na pojednávaní zotrvali na svojej skutkovej, ako aj právnej argumentácii uvedenej vo vyššie spomenutých písomných podaniach.

10. Súd tak pri svojom rozhodnutí v prejednávanom spore vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo stranami sporu produkovaných dôkazov, ako aj z medzi stranami sporu nesporných, resp. zhodných, skutkových tvrdení (ust. § 151 ods. 1 v spojení s ust. § 186 ods. 2 CSP), ako sú tieto ďalej uvedené.

11. Vyšetrovateľ Krajského úradu justičnej polície PZ SR Žilina vydal dňa 22.10.2002 uznesenie ČVS: KUV-89/OVEK-2002 (dôkaz produkovaný žalobcom na č. I. 13 spisu), ktorým začal podľa § 160 ods. 1 Trestného poriadku trestné stíhanie a súčasne podľa ust. § 163 ods. 1 Trestného poriadku stíhal spolu s inými aj žalobcu ako obvineného za trestný čin podvodu v spolupáchateľstve podľa

ust. § 9 ods. 2 k ust. § 250 ods. 1 a 3 písm. a) a ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 01.09.1999, keďže na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že po predchádzajúcej dohode vo vzájomnej zhode predstierali uzavretie poisťnej zmluvy č. 15S o životnom poistení zamestnancov SCP, a. s. zo dňa 31.03.1999 o strany poistníka SCP, a. s. voči poisťovateľovi Slovenská poisťovňa, a. s. pobočka Liptovský Mikuláš v zastúpení žalobcom i zaplataenie jednorazového poistného vo výške 9.787.691,- Sk i zánik poistenia výpoveďou zo strany SCP, a. s., aby vylákali od Slovenskej poisťovne, a. s. vrátenie jednorazového poistného v prospech DUECO, s. r. o. Bratislava, pritom žalobca v mene Slovenskej sporiteľne, a. s. listom zo dňa 09.03.1999 vyzval SCP, a. s. prostredníctvom sprostredkovateľa ANDERSON INSURANCE CONSULTING, a. s. k zaplataeniu malusu v sume 9.787.691,- Sk z dojednaného neživotného poistenia systémom bonus / malus v poisťnej zmluve č. XXX/XXXXXX-XXX vo výške 50 % z prijatého poistného plnenia za škodový priebeh poistných udalostí za rok 1998 na bankový účet životného poistenia, k čomu došlo 07.04.1999, kedy SCP, a. s. uhradil bezhotovostným medzibankovým prevodom Slovenskej sporiteľni, a. s. malus v tejto sume, čím spolu s inými obvinenými a ich konaním uviedli do omylu zástupcov Slovenskej sporiteľne, a. s. a spôsobili tejto spoločnosti škodu vo výške 9.489.903,- Sk.

12. Dňa 06.11.2002 podal žalobca prostredníctvom svojho obhajcu na krajskom úrade justičnej polície PZ SR Žilina sťažnosť zo dňa 04.11.2002 proti uzneseniu vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície PZ SR Žilina ČVS: KUV-89/OVEK-2002 zo dňa 22.10.2002 (dôkaz produkovaný žalobcom na č. l. 15 spisu). Súd považoval medzi stranami sporu za nesporné skutkové tvrdenie žalobcu (§ 151 ods. 1 CSP), že jeho sťažnosť bola prokurátorom Krajskej prokuratúry v Žiline zamietnutá.

13. Vyšetrovatelka Krajského úradu justičnej polície PZ SR Žilina listom zo dňa 29.01.2003 (dôkaz produkovaný žalobcom na č. l. 16 spisu) vyrozumela žalobcu podľa ust. § 163 ods. 4 Trestného poriadku o tom, že právna kvalifikácia skutku, za ktorý mu bolo vznesené obvinenie uznesením vyšetrovateľa ČVS: KUV-89/OVEK-2002 zo dňa 22.10.2002, sa dňom datovanie listu mení a bude sa posudzovať ako trestný čin podvodu podľa ust. § 250 ods. 1 a ods. 3 písm. a) a ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 01.09.1999.

14. Dňa 09.07.2004 prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline podal na Krajskom súde v Žiline obžalobu č. k. Kv 63/02-151 zo dňa 09.07.2004 (dôkaz produkovaný žalobcom na č. l. 17 spisu), a to podľa ust. § 176 ods. 1 trestného poriadku na žalobcu a ďalšie dve osoby ako obvinených na tom skutkovom základe, že vzájomnej dohode a rozdelení si úloh na škodu cudzieho majetku seba alebo iného postupovali tak, že žalobca listom zo dňa 09.03.1999 v mene Slovenskej poisťovne, a. s. pobočka Liptovský Mikuláš vyzval SCP, a. s. prostredníctvom jej zástupcu ANDERSON INSURANCE CONSULTING, a. s. na uhradenie čiastky 9.787.691,- Sk z dojednaného neživotného poistenia za škodový priebeh poistných udalostí v roku 1998 (tzv. malusu), pričom vo výzve úmyselne uviedol, č. účtu Slovenskej poisťovne, a. s. pobočka Liptovský Mikuláš, na ktorý sa sústreďovali platby klientov za životné poistenie; následne po tom, čo 07.04.1999 SCP, a. s. túto čiastku v plnej výške na uvedený účet uhradila, ďalší dvaja obvinení zabezpečili podpisy 10 osôb na tlačivách zmlúv o životnom poistení č. XXS XX-XXXXXX až XX-XXXXXX a splnomocneniach na zastupovanie pre firmu DUECO, s. r. o. a odovzdali tieto doklady žalobcovi, ktorý ako riaditeľ pobočky Slovenskej poisťovne, a. s. pobočka Liptovský Mikuláš prikázal podriadeným pracovníčkam zmluvy priradiť k uvedenej platbe SCP, a. s. a túto pomerne rozdeliť na účely úhrady poistného za jednotlivé zmluvy a vyplniť všetky potrebné údaje v textoch zmlúv, pričom v júni 1999 ďalší dvaja obvinení ďalej zabezpečili aj podpisy tých istých 10 osôb na výpovede jednotlivých poistných zmlúv, ktoré Slovenská poisťovňa, a. s. pobočka Liptovský Mikuláš akceptovala a po odpočítaní tzv. „odbavného“ za úkony spojené s administratívou zmlúv poukázala dňa 02.07.1999 zostávajúcu čiastku v úhrnnej výške 9.489.903,- Sk na účet firmy DUECO, s. r. o., odkiaľ v dňoch 14.07. a 23.07.1999 ďalší dvaja obvinení previedli do pokladne čiastku 9.400.000,- Sk, ktorú ďalej použili presne nezisteným spôsobom, týmto konaním obvinení spôsobili Slovenskej sporiteľni, a. s. škodu vo výške 9.489.903,- Sk, teda na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatili tým, že uviedli niekoho do omylu, čin spáchali ako členovia organizovanej skupiny a spôsobili ním škodu veľkého rozsahu, čím spáchali trestný čin podvodu podľa ust. § 250 ods. 1 a 3 písm. a) a ods. 4 Trestného zákona v znení zákona č. 248/1994 Z. z. 15. Krajský súd v Žiline rozsudkom spis. zn. 3T 5/2004 zo dňa 28.11.2006 (dôkaz produkovaný žalobcom na č. l. 28 spisu) uznal žalobcu a ďalších dvoch obvinených vinnými zo skutku, ktorý im bol kladený za vinu v obžalobe prokurátora Krajskej prokuratúry v Žiline č. k. Kv 63/02-151 zo dňa 09.07.2004, čím spáchali trestný čin podvodu podľa ust. § 250 ods. 1 a 3 písm. a) a ods. 5 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, za čo žalobcu odsúdil podľa ust. § 250 ods. 5 Trestného zákona účinného do 31.12.2005 na trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do 1. nápravno výchovnej skupiny.

16. Najvyšší súd SR uznesením spis. zn. 3 To10/2007 zo dňa 04.10.2007 (dôkaz produkovaný žalobcom na č. I. 47 spisu) rozhodol o odvolaniach krajského prokurátora v Žiline a všetkých troch obžalovaných a syna žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline spis. zn. 3T 5/2004 zo dňa 28.11.2006, tak, že podľa ust. § 258 ods. 1 písm. b), c) a d) zákona č. 141/1961 Zb. Trestného poriadku napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a podľa ust. § 260 trestného poriadku vec vrátil prokurátorovi na došetrenie.

17. Dňa 12.12.2008 prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline podal na Okresnom súde Žilina opätovne proti žalobcovi a ďalším dvom obvineným obžalobu č. k. Kv 63/02-220 zo dňa 11.12.2008 (dôkaz produkovaný žalobcom na č. I. 17 spisu), a to na tom istom skutkovom a právnom základe, ako tomu bolo v obžalobe č. k. Kv 63/02-151 zo dňa 09.07.2004.

18. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 28T/166/2008-2223 zo dňa 29.10.2015 (dôkaz produkovaný žalobcom na č. I. 71 spisu) žalobcu, ako aj ďalších dvoch obžalovaných podľa ust. § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby pre skutkom uvedený v obžalobe prokurátora Krajskej prokuratúry v Žiline č. k. Kv 63/02-220 zo dňa 11.12.2008, pretože skutok nie je trestným činom.

19. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 1To/11/2016-2266 zo dňa 15.03.2016 (dôkaz produkovaný žalobcom na č. I. 101 spisu) rozhodol o odvolaní prokurátora Krajskej prokuratúry v Žiline proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 28T/166/2008-2223 zo dňa 29.10.2015 tak, že podľa ust. § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora zamietol, pretože nie je dôvodné.

20. Súd považoval medzi stranami sporu za nesporné (§ 151 ods. 1 CSP; viď vyjadrenie žalovaného k žalobe zo dňa 13.04.2017), že dňa 14.07.2016 podal žalobca na MS SR žiadosť zo dňa 12.07.2016 o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplatneného žalobou zo dňa 20.02.2017 pôvodne v rozsahu sumy 8.907,47 eur a že MS SR oznámením o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 12.01.2017 žalobcovi oznámilo, že jeho žiadosti nebolo vyhovené, pričom toto oznámenie bolo doručené právnemu zástupcovi žalobcu dňa 12.01.2017.

21. Žalobca žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v trestnom konaní v zmysle ust. § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. zo dňa 19.02.2017 adresovanou MS SR (dôkaz produkovaný žalobcom na č. I. 154 spisu) požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody čo do jeho základu uplatneného žalobou a čo do jeho výšky uplatneného podaním zo dňa 12.02.2018, t. j. v rozsahu sumy 4.553,81 eur. Žiadosť žalobcu bola MS SR doručená dňa 23.02.2017, čo vyplýva z obsahu oznámenia MS SR zo dňa 08.08.2017 uvedeného v ďalšom odseku odôvodnenia tohto rozsudku.

22. MS SR oznámením o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 08.08.2017 adresovaným právnemu zástupcovi žalobcu (dôkaz produkovaný žalobcom na č. I. 159 spisu) žalobcovi oznámilo, že jeho žiadosť považuje za nedôvodnú.

23. Súd vec právne posúdil podľa ďalej uvedených a citovaných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov.

24. Podľa ust. § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov účinného od 01.07.2004, zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

25. Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v znení účinnom do 30.06.2004, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len „štátny orgán“). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

26. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

27. Podľa ust. § 2 zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.

28. Podľa ust. § 3 zákona č. 58/1969 Zb., ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.

29. Podľa ust. § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný.

30. Podľa ust. § 9 ods. 1 veta prvá a druhá zákona č. 58/1969 Zb., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. Ak ide o rozhodnutie vydané v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, ako aj v konaní pred štátnym notárstvom alebo miestnym ľudovým súdom, je ústredným orgánom Ministerstvo spravodlivosti tej republiky, na území ktorej má sídlo orgán, ktorý rozhodol v prvom stupni.

31. Podľa ust. § 10 zákona č. 58/1969 Zb., ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

32. Podľa ust. § 20 zákona č. 58/1969 Zb., pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom.

33. Podľa ust. § 25 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., v právnych vzťahoch upravených v tomto zákone vystupuje v mene štátu ústredný orgán uvedený v § 9 ods. 1.

34. Podľa ust. § 121 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

35. Podľa ust. § 217 ods. 1 CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

36. Pokiaľ ide o žalobcom žalobou a podaním zo dňa 12.02.2018 uplatňované právo (čo do celej žalovanej sumy 13.461,28 eur s príslušenstvom - úrokmi z omeškania) v prejednávanej sporovej veci, možno konštatovať, že žalobca si žalobou (v zmysle jej rozšírenia podaním zo dňa 12.02.2018) v konaní nepochybne uplatňoval právo na náhradu škody vyplývajúce z objektívnej zodpovednosti žalovaného za nezákonné rozhodnutie - uznesenie vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície PZ Žilina ČVS: KUV-89/OVEK-2002 zo dňa 22.10.2002 (ďalej len „Rozhodnutie“) podľa cit. ust. § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 58/1969 Zb. v spojení s cit. ust. § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (keďže žalobcom označené Rozhodnutie, ktoré považoval za nezákonné, bolo vydané pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z. z., t. j. pred 01.07.2004, spravuje sa prípadná zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú týmto rozhodnutím podľa zákona č. 58/1969 Zb.)

37. Pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v spore (t. j. ako nositeľa žalobcom tvrdeného hmotného práva), žalobca túto nepochybne odvodzoval z toho, že označeným Rozhodnutím bol ako (týmto Rozhodnutím) obvinený poškodený, pričom mu vznikla majetková škoda v sume 13.461,28 eur (trovy obhajoby, ktoré mu vznikli v dotknutom trestnom konaní).

38. Súd na tomto mieste považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ ide o žalovaného (štát) tento nie je logicky sám o sebe spôsobilý konať v civilnom sporovom konaní a je potrebné, aby v jeho mene konal príslušný štátny orgán podľa osobitného predpisu (ust. § 73 CSP) V prejednávanej veci bolo takýmto orgánom žalovaného v zmysle cit. ust. § 25 ods. 2 v spojení s cit. ust. § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. MS SR, ktoré za takýto orgán označil aj samotný žalobca v podanej žalobe zo dňa 20.02.2017. Súd tak v prejednávanej veci ako s príslušným orgánom konať v mene štátu podľa osobitného predpisu konal s MS SR.

39. Z hľadiska naplnenia procesnej podmienky pre konanie súdu v prejednávanej veci, a to či došlo k predbežnému prerokovaniu nároku žalobcu podľa cit. ust. § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. príslušným orgánom (MS SR) mal súd za to, že ku dňu rozhodnutia súdu v prejednávanej veci, t. j. ku dňu 06.03.2018, zo strany MS SR nepochybne nedošlo na základe písomných žiadostí žalobcu zo dňa 12.07.2016 a zo dňa 19.02.2017 o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, ktorý si uplatňoval v súdnom konaní, k uspokojeniu tohto nároku v lehote podľa cit. ust. § 10 zákona č. 58/1969 Zb. K tomuto záveru súd dospel na základe toho, že žalobca doručil MS SR svoju žiadosť zo dňa 12.07.2016 dňa 14.07.2016 a svoju žiadosť zo dňa 19.02.2017 dňa 23.02.2017, pričom MS SR obe žiadosti vybavilo listami zo dňa 12.01.2017 a zo dňa 08.08.2017 so záverom o ich nedôvodnosti. Súd tak konštatuje naplnenie predmetnej podmienky predbežného prerokovania nároku žalobcu na náhradu škody.

40. Hmotno-právnymi podmienkami vzniku zodpovednosti štátu za škodu podľa ust. § 1 ods. 1 a § 2 zákona č. 58/1969 Zb. na rozdiel od všeobecných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu podľa ust. § 420 ods. 1 OZ (protiprávne konanie škodcu, škoda, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody a napokon zavinenie), sú: 1. nezákonné rozhodnutie, 2. škoda a 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Možnosť priznania nároku zo zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (až na prípady hodné osobitného zreteľa) je však podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu. (cit. ust. § 3 zákona č. 58/1969 Zb.)

41. Pokiaľ ide o prvý predpoklad vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu, súd aj napriek námietkam žalovaného, že sporné Rozhodnutie nie je možné považovať za nezákonné, dospel k záveru, že sporné Rozhodnutie nezákonným rozhodnutím v zmysle cit. ust. § 1 ods. 1 v spojení s cit. ust. § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. je, keďže žalobca bol právoplatne rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 28T/166/2008-2223 zo dňa 29.10.2015 oslobodený spod obžaloby a zároveň žalobca podal proti Rozhodnutiu sťažnosť.

42. K námietkam žalovaného ohľadom záveru o nezákonnosti sporného Rozhodnutia súd dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4 M Cdo 15/2009 zo dňa 18.08.2010 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 2/2014 pod publikačným č. 37, z ktorého odôvodnenia vyplýva: „Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo zastavené, treba hľadať nielen v ustanovení čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 1. júla 2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len zákon č. 58/1969 Zb.) účinného do 30. júna 2004. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 23. februára 1990 spis. zn. 1 CZ 6/90 publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1991 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 1993 spis. zn. 1 Cdo 53/93 publikovaný pod č. 70 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky ročník 1994). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné.“ (obdobné závery vyplývajú tiež z rozsudku Najvyššieho súdu SR spis. zn. 3Cdo 194/2010 zo dňa 30.03.2011) V kontexte s publikovaním citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR tak treba poznamenať, že citované rozhodnutie je z hľadiska jeho právneho významu nutné považovať za rozhodnutie zásadného významu [k tomu uznesenie NS SR spis. zn. 3 Cdo 158/2012 zo dňa 14.11.2012: „Osobitný proces, výsledkom ktorého bolo publikovanie rozhodnutia najvyššieho súdu v zbierke ako R 111/1998, priznáva tomuto rozhodnutiu osobitný význam. Výklad najvyššieho súdu, ktorý v ňom podal, nie je síce právne (de iure) záväzný, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu. I keď judikatúra najvyššieho súdu nie je formálne záväzná, ipso iure normatívnu silu má, a to tak vo vertikálnej línii (voči súdom nižších stupňov), ako aj v horizontálnej línii (medzi jednotlivými senátmi a kolégiami najvyššieho súdu navzájom). Podmienkou efektívneho plnenia úlohy najvyššieho súdu vyplývajúcej z ustanovenia § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zmysle vyššie uvedeného je aj to, že ak už došlo k judikatórnemu vyriešeniu určitej otázky a k publikovaniu niektorého rozhodnutia alebo stanoviska riešiaceho túto otázku v zbierke, je potrebné, aby súdy tento judikatórny posun vo svojej rozhodovacej praxi reflektovali.“]. Súd s odkazom na znenie ust. čl. 2 ods. 2 CSP upravujúceho princíp právnej istoty sa tak cítil byť viazaný uvedeným výkladom pojmu nezákonné rozhodnutie podľa zákona č. 58/1969 Zb., a to aj s poukazom na doktrínu prezentovanú Ústavným súdom SR, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, teda podústavných zákonných noriem (teda aj zákona č. 58/1969 Zb.). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. (k tomu napr. nález Ústavného súdu SR IV. ÚS 295/2012-37 zo dňa 28.08.2012) S právnym názorom vyjadreným v

cit. uznesení Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4 M Cdo 15/2009 zo dňa 18.08.2010 sa stotožnil aj Ústavný súd SR v náleze č. k. II. ÚS 25/2011-33 zo dňa 24.03.2011, ako aj v náleze č. k. I. ÚS 320/2016-49 zo dňa 07.07.2016. Súd nemá vedomosť o rozhodnutí Ústavného súdu SR, ktoré by cit. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR - uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4 M Cdo 15/2009 zo dňa 18.08.2010 podrobilo testu ústavnosti a v ktorom by prípadne Ústavný súd SR vyslovil, že výklad zákona v tomto cit. rozhodnutí nie je zlučiteľný s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami. Súd tak s odkazom na ust. čl. 2 ods. 2 CSP nevidel dôvod na odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4 M Cdo 15/2009 zo dňa 18.08.2010, na základe čoho by dospel k záveru o nedôvodnosti argumentácie žalovaného. Doterajšia judikatúrna prax odzrkadlená v citovanom rozhodnutí Najvyššieho súdu tak zdôrazňuje objektívny charakter zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, vychádzajúc z toho, že táto zodpovednosť je zodpovednosťou za výsledok konania. Pre účely vzniku zodpovednosti štátu tak nie je zásadne rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní v akomkoľvek jeho štádiu vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo v konečnom rozhodnutí. Ak žalovaný v rámci svojej argumentácie poukazoval na rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 1Cdo 53/1993 zo dňa 28.06.1993, ako aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/251/2010-103 zo dňa 22.05.2012 (tohto sa týkalo žalovaným označené uznesenie Ústavného súdu SR č. k. I. ÚS 548/2012-13 zo dňa 07.11.2012), argumentujúc tak zásadne tým, že žalobca si zavinil trestné stíhanie sám [per analogiam ust. § 5 ods. 2 písm. a) zákona č. 58/1969 Zb.]. Len žalovaným paušálne uvedená obrana, že žalobcovi bolo vznesené obvinenie pre konanie, ktoré bolo spôsobilé vzbudiť v orgánoch činných v trestnom konaní podozrenie, že žalobca spáchal trestný čin, je sama o sebe nepostačujúca pre takýto záver.

43. Pokiaľ ide o druhý predpoklad vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu, t. j. vznik škody na strane žalobcu, súd poukazuje na to, že zákon č. 58/1969 Zb. neustanovoval legálnu definíciu pojmu škoda, a preto súd vychádzal z občiansko-právneho vymedzenia pojmu škoda (ust. § 20 zákona č. 58/1969 Zb. v spojení s ust. § 442 ods. 1 OZ v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992). Pod pojmom škody je z teoreticko-právneho hľadiska nutné rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. Rozoznáva sa skutočná škoda a ušlý zisk. Pod skutočnou škodou treba rozumieť zmenšenie majetku poškodeného, prípadne aj náklady potrebné na to, aby sa dosiahol predchádzajúci stav. Pod ušlým ziskom treba rozumieť to, čo by poškodený mohol získať, keby nedošlo k vzniku škody. V danom prípade si žalobca s určitosťou neuplatňoval náhradu škody v podobe ušlého zisku, ale náhradu skutočnej škody, ktorá mu mala vzniknúť vo výške odmeny a náhrad advokáta za jednotlivé úkony obhajoby v dotknutej trestnej veci, t. j. v žalovanej výške 13.461,28 eur. Žalobca nesporne do rozhodnutia súd v prejednávanej sporovej veci (§ 217 ods. 1 CSP) odmenu a príslušné náhrady svojmu obhajcovi v dotknutej trestnej veci neuhradil a v konaní ani nevyšlo najavo, že by tieto peňažné nároky jeho obhajcu boli uspokojené iným spôsobom zasahujúcim majetkovú sféru žalobcu. V danom prípade tak nemožno hovoriť o vzniku ujmy v majetkovej sfére žalobcu. Vznik peňažného záväzku žalobcu uhradiť svojmu obhajcovi odmenu a príslušné náhrady za jednotlivé úkony obhajoby v predmetnej trestnej veci nemožno stotožňovať so vznikom škody, resp. ujmy, ktorá nastala v majetkovej sfére žalobcu. Škoda (ujma v majetkovej sfére poškodeného) totižto nastáva až v prípade, že poškodený trovy obhajoby aj skutočne vynaložil a súčasne ich vynaložil účelne. Súd sa tak stotožnil v tejto rovine s obranou žalovaného a dospel k záveru, že v predmetnej sporovej veci nedošlo k naplneniu ďalšieho predpokladu pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu, a to ku škode. Na tomto závere súd nemôže nič zmeniť ani argumentácia žalobcu s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne spis. zn. 4Co/595/2014 zo dňa 09.04.2015. Toto rozhodnutie nie je aplikovateľné na skutkový stav v prejednanom spore, a to z dôvodu, že v prípade, ktorého sa zmienené rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne týkalo, bol podkladom pre rozhodnutie súdu iný skutkový stav, keďže zo strany žalobcu v tomto zmienenom konaní došlo k vyplateniu (skutočnému vynaloženiu) trov obhajoby (aj keď síce z peňažných prostriedkov získaných pôžičkou). Samotný Krajský súd v Trenčíne v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že „... poškodenému prináleží aj náhrada škody spočívajúca v náhrade účelne vynaložených trov konania, ktorých súčasťou sú aj trovy právneho zastúpenia, zahrňujúce účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Aj vo vzťahu k týmto trovám právneho zastúpenia platí, že musia byť splnené všeobecné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu. Nestačí teda len tvrdiť, že poškodený bol zastúpený advokátom, ale musí preukázať aj to, že za právne služby uvedenú peňažnú sumu skutočne vynaložil. ... Znamená to, že náhradu za právne služby navrhovateľ zaplatil z finančnej pôžičky prostredníctvom inej osoby, ktorá mu peňažnú sumu požičala. Okolnosť, že doposiaľ pôžičku nevrátil nemá na založenie zodpovednosti podľa § 18 hore cit. zákona (pozn. zákona č. 514/2003 Z. z.) žiadny vplyv.“. Aj keď zákon č. 58/1969 Zb. neobsahoval obdobné ustanovenie ako je ust. § 18

ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v platnom znení, ktoré by výslovne ustanovovalo, že náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, možno aj v prípade náhrady škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. do tejto zahrnúť aj náhradu účelne vynaložených trov obhajoby v trestnom konaní, v ktorom došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia. S uvedeným sa stotožnil aj Najvyšší súd SR v už spomínanom rozsudku spis. zn. 1Cdo 53/1993 zo dňa 28.06.1993, v ktorom Najvyšší súd SR vyslovil právny záver, že: „Ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, fyzická osoba vynaložila náklady na trovy nutnej obhajoby, smerujúce k odstráneniu nežiaducich právnych dôsledkov na obvineného (žalobcu), štát zodpovedá za takto vzniknutú škodu podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., a to bez ohľadu na skutočnosť, či v trestnom konaní bol obvinenému obhajca ustanovený alebo či si ho zvolil sám (§ 38 ods. 1 Tr. por.)“ (pozn. v prejednávacom prípade išlo na strane žalobcu o nutnú obhajobu v zmysle ust. § 36 ods. 3 zákona č. 141/1961 Zb. Trestný poriadok v spojení s ust. § 250 ods. 1 a ods. 3 písm. a) a ods. 4 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon) Obdobne judikoval Najvyšší súd SR aj v uznesení spis. zn. 6Cdo 402/2015 zo dňa 28.04.2016, v ktorom vyslovil právny záver, že: „Aj v prípade, ak nárok na náhradu nákladov vynaložených poškodeným (obvineným) na jeho obhajobu v trestnom konaní, v ktorom bol spod obžaloby oslobodený alebo trestné stíhanie voči nemu bolo zastavené, bol uplatnený podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, súd môže priznať len náhradu účelne vynaložených trov, výška ktorých zodpovedá tarifnej odmene advokáta určenej osobitným právnym predpisom účinným v čase robenia úkonov.“

44. Z dôvodu nenaplnenia jedného z predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu podľa ust. § 1 ods. 1 a § 2 zákona č. 58/1969 Zb. neostávalo súdu nič iné, ako žalobu bez ďalšieho v celom rozsahu (t. j. v rozsahu žalovanej pohľadávky, ako aj jej príslušenstva podľa ust. § 121 ods. 1 O.s.p. - úrokov z omeškania, keďže k omeškaniu žalovaného s plnením neexistentného peňažného záväzku logicky dôjsť nemohlo) zamietnuť ako nedôvodnú. Preto sa súd už v ďalšom logicky nezaoberal skúmaním naplnenia ďalšieho predpokladu vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu (príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody u žalobcu), ako aj rozsahom škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť (rozumej tým dôvodnosťou rozsahu vyúčtovanej odmeny a príslušných náhrad advokátom za jednotlivé úkony obhajoby žalobcu v dotknutom trestnom konaní) a rovnako za nadbytočné považoval súd zaoberať sa žalovaným vznesenou námietkou premičania žalovaného práva. Rovnako súd nepovažoval za potrebné vychádzať z iných dôkazov (resp. vykonávať iné dôkazy - listiny z obsahu pripojeného spis Okresného súdu Žilina spis. zn. 28T/166/2008), ako boli uvedené vyššie v rámci časti odôvodnenia tohto rozsudku udávajúcej skutkové zistenia súdu.

45. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. Súd napokon rozhodol v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania, a to s poukazom na plný úspech žalovaného vo veci podľa ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 %.

49. O samotnej výške tejto náhrady trov konania rozhodne súd podľa ust. § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ust. § 125 ods. 1 CSP, odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ust. § 125 ods. 3 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).